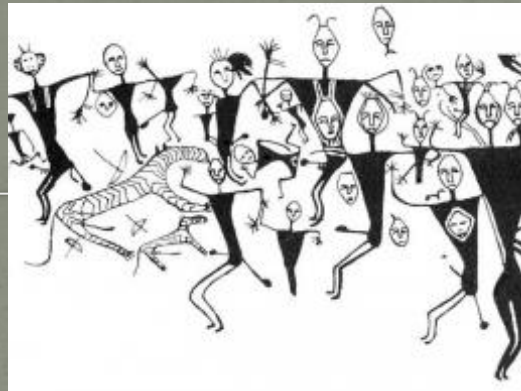

KOŘENY ŽIVOTA 2013

Výchovně-vzdělávací eko-program pro žáky
1. stupně základních škol v jeskyních a okolní přírodě

Jeskynní tep o.s. - Mgr. Zdeněk Vilímek
Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR - RNDr. Jiří Šafář
Správa jeskynní ČR / MŠMT ČR

O projektu I.

- *Motto: „Naše děti se rodí ve snech zítřka, do kterých my dospělí nemůžeme vstoupit ani v nejskrytějších snech.“*

Chalíl Džibrán

- Celodenní výchovně-vzdělávací eko-program pro žáky 1. stupně základních škol v prostředí archeologicky významných moravských jeskyních a okolní přírodě. Během netradiční návštěvy jeskyně a celodenního putování přírodou s tematickými stanovišti si žáci osvojí praktické dovednosti spojené s pobytem v přírodě, získají představu o životě v pravěkých dobách a dozvědí se zajímavosti o přírodním a společenském vývoji v kontrastu současné moderní civilizace.

O projektu II.

- Projekt **Kořeny života** podporuje **Jeskynní tep o.s.** a mezinárodní benefiční festival v jeskyních **CAVE BEAT**, jehož cílem je objevování, osvěta a oslava „přírody, člověka a umění“.
- **2012 - vznik projektu** – příprava metodiky, trasování jeskynních stanovišť a okolní přírody, spolupráce Jeskynní tep o.s. (Mgr. Zdeněk Vilímek), Agentury pro ochranu přírody a krajiny ČR (RNDr. Jiří Šafář) a Správy jeskynní ČR (RNDr. Jaroslav Hromas)
- **2013 - Záštita projektu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy** (MŠMT ČR)
- **2013 – pilotní ověření projektu** ve třech jeskyních na Moravě ve spolupráci se třemi základními školami.

Program 2013

- **3.5.2013** Mladečské jeskyně a přírodní rezervace Třesín u Mladče (okres Olomouc).
ZŠ Litovel, Jungmanova 655, 784 01 Litovel, www.zsji.cz
Žáci 4. a 5. ročníku, ZŠ Litovel je zároveň ekoškolou.
- **17.5.2013** Zbrašovské aragonitové jeskyně a přírodní rezervace Hůrka u Hranic na Moravě.
ZŠ a MŠ Hranice, Struhlovsko p.o., Struhlovsko 1795, 753 01 Hranice, www.stru.hranet.cz, žáci 4. ročníku.
- **14.6.2013** Sloupsko-šošůvské jeskyně a CHKO Moravský kras u obce Sloup v Moravském krasu.
ZŠ Sloup, Sloup 200, 679 13 Sloup, www.zssloup.net, žáci 5. ročníku.

1. STANOVISŤE: Jeskyně v pravěku

- V jeskyni, způsob oživené prohlídky, motivace – kreslení s hudbou ve dvou skupinkách na velké papíry zemi, přenos v čase do pravěku, rozbor výtvorů se žáky – konfrontace jejich představ a faktů.
- **Klíčová témata:** vznik a vývoj jeskyní, architektura a funkce jeskyni, podmínky v jeskyni, srovnání v čase (pomocné metodické karty – řez jeskyní, vznik jeskyní apod.)
- **Ukázka:** fotky na další stránce.

2. STANOVISŤE: Život v jeskyni

- **Motivace:** tématické hry – kmenový tanec, zvířecí hlasy v pravěku, rytmičná pulsace.
- **Klíčová Témata:** život v jeskyni (fauna a flóra), zvířata v jeskyni žijící a přechodně se v ní schovávající, srovnání v pravěku a dnes, předchůdci člověka a jejich zázemí v jeskyni - úkryt, potrava, oheň,...
- **Akustika jeskyně:** živá ukázka hry na didgeridoo, domorodý dechový hudební nástroj původem z Austrálie (jeden z nejstarších na Zemi).
- **Ukázka:** fotky na další stránce.

3. STANOVISŤE: Zdraví v jeskyni

- **Speleoterapeutická zastávka:** ukázky dechových technik (prvky čchi kung, plný jógový dech, hravé dechové postupy), poté relaxace na lehátkách (karimatkách) s tichem, zvuky přírody a živou akustickou hudbou (africká kalimba, australské didgeridoo, hopi drum, tibetské mísy, dešťová hůl,...). Kreslení po tmě na černý papír – představy, asociace. Zpětná vazba od žáků – jak se cítili, co prožívali.
- **Klíčová témata:** péče o vlastní zdraví, dechové aktivizační a relaxační techniky, vliv jeskynního prostředí a hudby na člověka.
- **Ukázka:** fotky na další stránce.

4. STANOVIŠTĚ: Přežití v přírodě

- **Stanoviště kousek od jeskyně:** na začátku lesa. Kruh z žáků, uprostřed 40 věcí do batohu – úkol: výběr 20ti nejpodstatnějších pro přežití v přírodě. Žáci se musí mezi sebou dohodnout, které věci si vezmou a které nechají ležet. Také mají odůvodnit proč si dané věci vybírají. Z obsahu: nůž, drát, podpalovač, nádoba na vodu, kompas, rybářské háčky a silon, teplé oblečení, karimatka, spacák,...
- **Klíčová témata:** Přežití v přírodě, základní zdroje, orientace v přírodě - bez techniky, s technikou, první pomoc v přírodě - základy, přírodní a moderní lékárnička

5. STANOVIŠTĚ: Tajemství v přírodě

- **Stanoviště v lese:** motivace – skupinová hra potravinový řetězec, strom života. Objevování a poznávání okolní přírody na konkrétních příkladech (luční a lesní byliny, ze života bobra, komunikace mravenců apod.)
- **Klíčová témata:** Fauna (živočišná říše), poznávání zvířat dle stop, pachu, vzhledu, zvuků. Flóra (rostlinná říše), poznávání léčivých a jedovatých rostlin, rozpoznávání keřů a stromů. Přírodní živly - země, voda, oheň, vzduch (původ, význam, přínosy a hrozby pro člověka).

6. STANOVISTĚ: Umění v přírodě

- **Závěrečné relaxační stanoviště** na louce, experimentální a tvůrčí výtvarné, hudební, taneční a dramatické aktivity. Motovace – SMSka do pravěku – poslání audiovizuální zprávy napříč časem.
- **Klíčová témata:** výtvarné činnosti z přírodnin (symboly, mandaly, zdobení těla, ...), hudba a tanec v přírodě (zpěv, hra na tělo a s nástroji), pravěké divadlo na zvolené téma (lov, oslava, léčení,...).

Výstupy pro školu:

- Zpracování pravěké nástěnky – plakát nebo billboard z akce (nejpozději do 14 dnů od akce).
- Zpracování audiovizuální dokumentace (foto prezentace, video klip)
- Představení projektu jiné třídě (vrstevníkům nebo o stupeň níže).

Aktivity 2014 a co dál?

- V letošním roce proběhnou opět další tři programy ve třech jeskyních a se třemi základními školami.
- Revize metodiky programu po pilotním ročníku 2013 a vznik metodického manuálu pro základní školy a Správu jeskyní ČR.
- Akreditace programu Kořeny života 2014 u MŠMT ČR v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Pomalými kroky vpřed 😊

Kontakty

- **Mgr. Zdeněk Vilímek**

– statutární zástupce Jeskynní tep o.s., metodik a vedoucí projektu, pedagog aktivit v jeskyni a okolní přírodě

email: z.vilimek@gmail.com, mobil: +420 776 862 608

www.cave-beat.org / www.jeskynitep.webnode.cz

- **RNDr. Jiří Šafář**

– Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR, vedoucí Krajského střediska Olomouc, odborný garant a metodik, pedagog aktivit v jeskyni a okolní přírodě

email: jiri.safar@nature.cz, mobil: + 420 602 205 589

www.olomouc.nature.cz

Děkujeme za pozornost.